

نمونه سؤالات نهایی

علوم و فنون ادبی دوازدهم

گردآورنده: محمدحسین یگانه - مدرس ادبیات فارسی کنکور و دبیرستان

ارتباط با پشتیبان آموزشی: ۰۹۳۳۵۲۰۳۵۰۳

ارتباط مستقیم: ۰۹۱۲۰۲۹۷۰۷۹

یگانه مدرس ادبیات

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	

نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	ردیف

۰/۵	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- چه ویژگی، شعر پروین اعتصامی را از دیگر شاعران متمایز می کند؟ ۲- توضیح زیر، کدام شخصیت را معرفی می کند؟ « در طنز، هجو و هزل چیره دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (نواده فتحعلی قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار گیرد. قطعه « قلب مادر » از اوست.»	الف										
۰/۲۵	الف) عارف قزوینی ب) فرخی بزدی ج) ایرج میرزا د) محمد تقی بهار ۳- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) هدف انجمن ادبی خاقان رهایی شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و بعد از آن بود. ب) ادیب الممالک فراهانی سردبیری مجله « بهار » را بر عهده داشت.											
۰/۱۵	۴- نام پدید آورندگان آثار در ستون « الف » را به آثار در ستون « ب » وصل کنید. (در ستون « ب » یک مورد اضافی است.)											
۰/۷۵	<table border="1"> <tr> <td>« الف »</td> <td>« ب »</td> </tr> <tr> <td>الف) سیمین دانشور</td> <td>۱- داستان باستان</td> </tr> <tr> <td>ب) میرزا حسین خان بدیع</td> <td>۲- ملاقات در شب آفتابی</td> </tr> <tr> <td>ج) علی مؤذنی</td> <td>۳- کشتی پهلوی گرفته</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- سووشون</td> </tr> </table>	« الف »	« ب »	الف) سیمین دانشور	۱- داستان باستان	ب) میرزا حسین خان بدیع	۲- ملاقات در شب آفتابی	ج) علی مؤذنی	۳- کشتی پهلوی گرفته		۴- سووشون	
« الف »	« ب »											
الف) سیمین دانشور	۱- داستان باستان											
ب) میرزا حسین خان بدیع	۲- ملاقات در شب آفتابی											
ج) علی مؤذنی	۳- کشتی پهلوی گرفته											
	۴- سووشون											
۰/۲۵	سبک شناسی (۲ نمره) ۵- درسبک شعری کدام دوره، برخی از شاعران به کاربرد واژگان کهن مثل : بادافره، خلیدن، گلخن و... توجه داشتند؟ الف) دوره بیداری ب) دوره بازگشت ادبی ج) دوره انقلاب اسلامی د) دوره معاصر	ب										
۰/۲۵	۶- همه گزینه ها « سطح فکری » نثر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می دهد. به جز گزینه الف) نثر این دوره تنوع مضمونی دارد. ب) طنز سیاسی - اجتماعی در نثر این دوره چشم نواز است. ج) مکتب های فلسفی و ادبی قرن نوزده و بیستم اروپا در ادبیات داستانی این دوره حضوری آشکار و تأثیر گذار دارند. د) رمان های تاریخی، سیاسی، علمی، فلسفی و... نگاشته می شوند.											
۰/۱۵	۷- جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه، در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروز کاربرد چندانی ندارد.											
۰/۲۵	۸- سوال های کوتاه پاسخ : الف) بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری چیست؟											
۰/۲۵	ب) در « سطح ادبی » شعر دوره معاصر، علاوه بر قالب های سنتی و سپید، کدام قالب، پر کاربرد است؟											
۰/۱۵	ج) دو مورد از مضامین « فکری » نثر دوره انقلاب اسلامی را بنویسید.											
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »												

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۲/۲۵	ج موسیقی شعر (۶ نمره) ۹- با توجه به بیت : « برداشته دل ز کار او بخت در ماند پدر به کار او سخت » پایه های آوایی، وزن شعر و نشانه های هجایی را در جدول زیر قرار دهید.	
	پایه های آوایی	
	وزن شعر	
	نشانه های هجایی	
۰/۱۵	۱۰- کدام گزینه، وزن معادل، نشانه های هجایی مقابل است ؟ « -U- U / - UU -// -U- U / -UU- » الف) مفاعیلن ، فعلاتن // مفاعیلن ، فعلاتن ب) مفعول ، مفاعیلن // مفعول ، مفاعیلن ج) مفعول ، فاعلاتن // مفعول ، فاعلاتن د) مفتعلن ، مفاعیلن // مفتعلن ، مفاعیلن	
۰/۱۵	۱۱- در تقطیع نمونه های زیر، کدام اختیار (زبانی) شاعری استفاده شده است ؟ الف) جادویی « -U- » ب) برآید « -U- »	
۰/۲۵	۱۲- وزن حاصل از تکرار ارکان زیر را بنویسید. « فعولن، فعولن، فعولن، نعل »	
۱	۱۳- پس از تقطیع هجایی بیت زیر، یک نمونه اختیار زبانی و یک نمونه اختیار وزنی به کار رفته را در بیت، معلوم کنید. « تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند »	
۰/۲۵	۱۴- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است ؟ دو ویژگی این نوع شعر را بنویسید. « نَفْسِمْ را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بندم از بند، ببینند که : آواز از توست »	
۰/۲۵	۱۵- کوتاهی و بلندی مصراع های شعر، در کدام قالب شعر کهن، پیشینه داشته است ؟ الف) مسقط ب) ترکیب بند ج) مثنوی د) مستزاد	
	د زیبایی شناسی (۶ نمره) ۱۶- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایهٔ معنوی را به وجود آورده است ؟ الف) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ب) پیر این فرمود رحمان ای پسر « کل یوم هو فی شأن » ای پسر ج) حرفی است که این خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس	
۰/۲۵	۱۷- بیت زیر کدام آرایهٔ ادبی را نشان می دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید. این مه که چون میزه لب چاه می نشست گریان به تازبانۀ افراسیاب رفت	
۰/۲۵	۱۸- در بیت: « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید هم نداشت » الف) « لف اول » و « نشر دوم » را بیابید و بنویسید. ب) نوع « لف و نشر » را مشخص کنید.	
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۴
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۰/۷۵	۱۹- در کدام یک از بیت های زیر، آرایه «تتناقض نما» دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) گوش ترخمی کو کز ما نظر نهوشد دست غریق یعنی فریاد بی صدایم ب) هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است برود از دل من، وز دل من آن نرود	
۰/۷۵	۲۰- در هر یک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت ب» یک مورد اضافه است. الف) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه اییم: لیک / تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است ب) خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست ج) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از خاکگی آزار رساند بدنش را د) ایهام	
۰/۲۵	۲۱- با توجه به بیت: «خمیده پشت از آن گشتند پیران جهاندر» که اندر خاک می جویند ایام جوانی را» الف) شاعر چه دلیلی برای خمیدگی پشت پیران بیان کرده است؟ ب) این هنر شاعرانه سبب پیدایش کدام آرایه معنوی، در بیت شده است؟	
۰/۲۵	۲۲- در بیت: «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است» الف) در کدام راز آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه ها «تناسب» دارد؟	
۰/۷۵	۲۳- کدام یک از بیت های زیر، «اسلوب معادله» دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی هنوز می پرد از شوق چشم کواکب ها ب) بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود پسته بی مغز چون لب واکنند، رسوا شود	
۰/۱۵	۲۴- در بیت زیر، آرایه «تضمین» را بیابید و مورد تضمین شده را تعیین کنید. ایوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد میتلا پیوسته این بودش دعا: «الصبر مفتاح الفرج»	
۰/۱۵	۲۵- دو آرایه ادبی در سروده زیر بیابید و بنویسید. آغوش سحر تشنه دیدار شماس است مهابت خجل ز نور رخسار شماس است خورشید که در اوج فلک خانه اوست همسایه دیوار به دیوار شماس است	
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی (۳)
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۲۶-	با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید . از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند افسوس که افسانه سرایان همه خفتند اندوه که اندوه گساران همه رفتند	۰/۱۵ ۱
۲۷-	الف) دو مورد از ویژگی های زبانی این سروده را بنویسید . ب) شعر بالا از « ملک الشعراء بهار » است، سطح فکری آن را بررسی کنید. وای وای الهی روده ات بیره، چقدر حرف می زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! کف نخور، عسل و خربزه با هم نمی سازندا نشنید و خبرد. الف) دو مورد از ویژگی های زبانی نثر دهخدا را بنویسید. ب) یک « کنایه » و یک « ضرب المثل » را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید.	۰/۱۵ ۱ ۰/۱۵
۲۸-	دو مورد از ویژگی های فکری هتن زیر را بنویسید. « ... مینی بوس با سرعت نه چندان زیاد پیش می رفت، نگاه کردم به مناظر اطراف جاده. بعد از هفتاد و پنج روز زندانی بودن، حس فراموش نشدنی در من ایجاد می کرد. کاش می شد گوشه ای بایستیم. این آرزو هنوز در دلم بود که ناگهان صدایی مثل شلیک گلوله بلند شد و مینی بوس افتاد به تکان های شدید. لاستیکش ترکید بود. راننده و محافظان مسلح برای تعویض لاستیک پیاده شدند. عراقی ها مجبور شدند همانجا لاستیک را پنچرگیری کنند.» « آن بیست و سه نفر، احمد یوسف زاده»	۰/۱۵
۲۰	موفق و سربلند باشید	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحات: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- هریک از ویژگی‌های شعری زیر مربوط به کدام شاعر دوره بیداری است؟ الف) شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن بود، در روزنامه « نسیم شمال » به چاپ می‌رسید. ب) عرصه هنری وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثر داشت. ۲- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) قائم مقام فراهانی احیا کننده نثر فارسی است و « » مهم‌ترین اثر اوست. ب) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن‌که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان را برگزید. ۳- « شعر نو تغزلی » در کدام دوره ادبیات معاصر به گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود تبدیل شد؟ الف) دوره دوم (ب) دوره چهارم (ج) دوره سوم (د) دوره اول ۴- نام آثار را درستون « الف » به پدیدآورندگان آثار درستون « ب » وصل کنید. (درستون « ب » یک مورد اضافی است). <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>« الف »</td> <td>« ب »</td> </tr> <tr> <td>الف) منظومه حیدر بابایه سلام</td> <td>۱- حسن مقدم</td> </tr> <tr> <td>ب) جعفر خان از فرنگ برگشته</td> <td>۲- قیصر امین پور</td> </tr> <tr> <td>ج) در کوچه آفتاب</td> <td>۳- محمدحسین بهجت تبریزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- موسوی گرمارودی</td> </tr> </table>	« الف »	« ب »	الف) منظومه حیدر بابایه سلام	۱- حسن مقدم	ب) جعفر خان از فرنگ برگشته	۲- قیصر امین پور	ج) در کوچه آفتاب	۳- محمدحسین بهجت تبریزی		۴- موسوی گرمارودی	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵
« الف »	« ب »											
الف) منظومه حیدر بابایه سلام	۱- حسن مقدم											
ب) جعفر خان از فرنگ برگشته	۲- قیصر امین پور											
ج) در کوچه آفتاب	۳- محمدحسین بهجت تبریزی											
	۴- موسوی گرمارودی											
ب)	سبک شناسی (۲ نمره) ۵- درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف) زبان و واژگان شعری در قاصید دوره انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است. ب) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا اجتماعی و در مرحله بعد سیاسی بود. ۶- بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چه بود؟ الف) توجه به مردم (ب) تعلیم و تربیت جدید (ج) آزادی (د) قانون ۷- پرسش‌های کوتاه پاسخ: الف) نمونه‌ای از تخیلات سرایندهان پیشین را در اشعار کدام شاعر دوره بیداری می‌توان دید؟ ب) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه چیست؟ ۸- همه گزینه‌ها « سطح ادبی » شعر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می‌دهد، به جز گزینه الف) علاوه بر قالب‌های سنتی، قالب نیمایی وسپید پر کاربرد است. ب) صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند. ج) گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می‌شود. د) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی زمینی است.	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵										
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »											

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

(ج)	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۰/۵	۹- با توجه به جمله‌های زیر، مورد درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف) در مصراع: « همه کارم ز خودکامی به بد نامی کشید آخر » شاعر از اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) استفاده کرده است. ب) با توجه به علامت‌های هجایی، رکن « سوی دلم » « U - U - » شاعر از اختیار وزنی (قلب - ابدال) استفاده کرده است.	
۰/۵	۱۰- وزن کدام بیت « ناهمسان » است آن را مشخص کنید ؟ الف) سعدی نظرا از رویت کوتاه نکند هرگز و روی بگردانی، در دامن آویزد ب) از کرده خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی‌دانم	
۰/۵	۱۱- واژه‌های « که » (U) و « نیست » (U-) در کجای مصراع با کلمه « بد » (-) برابر است؟ این اختیار از کدام نوع است؟	
۱/۵	۱۲- پس از تقطیع هجایی و تعیین وزن بیت زیر، اختیارات « وزنی » به کار رفته در آن را بنویسید. دست در دامن مولا زد در که علی بگذر و از ما مگذر	
۲/۲۵	۱۳- « پایه های آوایی » و « وزن » یک مصراع از بیت زیر را تعیین کنید و « نام بحر » آن را بنویسید. به سوزی ده کلام را روایی کز آن گرمی کند آتش گدایی	
۰/۷۵	۱۴- شعر زیر، در چه قالبی سروده شده است؟ دو مورد از ویژگی این نوع شعر را بنویسید. چون درختی در صمیم سرد و بی ابر زمستانی هر چه برگم بود و بارم بود هر چه از فر بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود: هر چه یاد و یادگارم بود، ریخته است.	
(د)	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۵- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟ الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها	
۰/۲۵	ب) سپهبد فرستنده را گفت گرم سخن های شیرین به آوای نرم	
۰/۲۵	ج) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام	
۰/۲۵	د) تویی بهانه آن ابرها که می‌گیرند بیا که صاف شود این هوای بارانی	
۰/۷۵	۱۶- بیت زیر، کدام آرایه ادبی را نشان می‌دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید. نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را	
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۰/۵	۱۷- در بیت زیر، آرایه «تضمین» را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده است؟ خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی	
۰/۲۵	۱۸- با توجه به بیت‌های زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. ۱- دل و کشورت جمع و معمور باد! ز ملکیت پراکندگی دور باد!	
۰/۵	۲- افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه زمن، شمع زمن، گل زمن آموخت	
۰/۷۵	الف) نوع «لف و نشر» بیت اول تعیین کنید. ب) در بیت دوم «لف سوم» و «نشر دوم» را بیابید و بنویسید.	
۰/۷۵	۱۹- در کدام یک از بیت‌های زیر، آرایه «متناقض نما» دیده می‌شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) ز کوی یار می آید نسیم باد نوری ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل بر افروزی	
	ب) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گیل نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد	
	۲۰- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت» یک مورد اضافه است.	
۰/۲۵	الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است	۱- اسلوب معادله
۰/۲۵	ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشانند.	۲- ایهام
۰/۲۵	ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است	۳- حسن تعلیل
	د) حس آمیزی	۴-
۰/۵	۲۱- در بیت: «چنان سایه گسترد بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی» الف) در کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه «تناسب» دارد؟	
۰/۵	۲۲- در بیت: «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» الف) تمثیل ب) متناقض نما ج) اسلوب معادله د) حسن تعلیل	
۰/۵	۲۳- در همه گزینه‌ها به جز گزینه آرایه «اسلوب معادله» به کار رفته است. الف) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند ب) نیست پروا تلخکامان را ز تلخی‌های عشق ج) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت د) بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود	
	پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است که چندین گل اندام در خاک خفت پسته بی مغز چون لب وا کند، رسوا شود	
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

هـ)	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۱	۲۴- با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی» به سؤالات پاسخ دهید.	
۰/۵	یاس بوی مهربانی می دهد عطر دوران جوانی می دهد	
۰/۵	یاس ها یادآور پروانه اند یاس ها پیغمبران خانه اند	
	حضرت زهرا دلش از یاس بود دانه های اشکش از الماس بود	
	داغ عطر یاس زهرا زیر ماه می چکانید اشک حیدر را به چاه	
	عشق محزون علی، یاس است و بس چشم او یک چشمه الماس است و بس	
	الف) یک تشبیه «بلیغ اسنادی» و یک تشبیه «بلیغ اضافی» را در شعر بیابید و بنویسید.	
	ب) دو مورد از ویژگی های فکری شعر بالا را بنویسید.	
	۲۵- دو مورد از ویژگی های زبانی شعر زیر از «اخوان» را بیابید و بنویسید.	
	سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک ولغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی، / به آکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است.	
	۲۶- با توجه به متن زیر از «عبدالحسین زرین کوب» به پرسش ها پاسخ دهید.	
	این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می یافت.	
	الف) یک کنایه در متن بیابید و معنی آن را بنویسید.	
	ب) رابطه بین واژه های «تنگ عیشی و تمتع» چیست؟	
	۲۷- با توجه به متن «باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمز پوش می بیند، دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد، هی می گوید: «امان از همنشین بد».	
	«چرند و پرند ده خدا»	
	الف) سه مورد از «ویژگی های زبانی» نثر دوره بیداری را بنویسید.	
	ب) دو مورد از «ویژگی های فکری» متن بالا را بنویسید.	
۲۰	سر بلند و پیروز باشید.	

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- کتاب « تاریخ بیداری ایرانیان » از کیست و موضوع آن چیست؟ ۲- بیت زیر سر آغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟ « آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود زجان شستم از برای آزادی » الف) محمد تقی بهار ب) عارف قزوینی ج) فرخی یزدی د) سید اشرف الدین گیلانی ۳- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های بود. ب) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد. ۴- نام آثار را درستون «الف» به پدید آورندگان آثار درستون « ب » وصل کنید. (درستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۷۵										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) ملاقات در شب آفتابی</td> <td>۱- حسن مقدم</td> </tr> <tr> <td>ب) مدیر مدرسه</td> <td>۲- سیمین دانشور</td> </tr> <tr> <td>ج) آتش خاموش</td> <td>۳- علی مؤذنی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- جلال آل احمد</td> </tr> </tbody> </table>	« الف »	« ب »	الف) ملاقات در شب آفتابی	۱- حسن مقدم	ب) مدیر مدرسه	۲- سیمین دانشور	ج) آتش خاموش	۳- علی مؤذنی		۴- جلال آل احمد	
« الف »	« ب »											
الف) ملاقات در شب آفتابی	۱- حسن مقدم											
ب) مدیر مدرسه	۲- سیمین دانشور											
ج) آتش خاموش	۳- علی مؤذنی											
	۴- جلال آل احمد											
ب	سبک شناسی (۲ نمره) ۵- کدام گزینه، از جمله موضوعاتی است که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه نویسندگان دوره بیداری قرار گرفته است؟ الف) دشمنی با استعمار و استبداد ب) حقوق مدنی زنان ج) آزادی طلبی د) تجدد خواهی ۶- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) از نظر موسیقی و عروض، گروه سنت گرا پایبندی و التزام کمتری به سنت های ادبی داشتند. ب) باستان گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه های کهن در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی محسوس است. ۷- یک مورد از ویژگی های زبانی نثر دوره بیداری را بنویسید. ۸- همه گزینه ها « سطح ادبی » شعر انقلاب اسلامی را نشان می دهد، به جز گزینه الف) در این دوره قالب های سنتی مورد توجه قرار گرفت و شیوه نمایی به ویژه در میان جوانان تاحدودی از رونق افتاد. ب) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است. ج) در سال های نخستین، شعر این دوره از تمثیل و نمادگرایی، کمتر بهره گرفته است. د) گرایش به خیال بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است. ۹- چرا در ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی، واحد شعر بیشتر « بند » است نه « بیت »؟	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵										
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »											

به نام خدا

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره
ج	موسیقی شعر (۶ نمره) ۱۰- در بیت «هوای حوصله‌ام تا همیشه بارانی است / که مشت سرخ من اکنون به وضع بحرانی است» چند «حذف همزه» وجود دارد؟ ۱۱- نمونه‌های زیر، به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده‌اند، با کدام نوع اختیار شاعری مطابقت دارد؟ الف) نیاز من (U-U-) ب) تو گفתי (- -) ۱۲- با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱- بیا عاشقی را رعایت کنیم / ز یاران عاشق حکایت کنیم ۲- از کرده خویشتن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم الف) مشخص کنید وزن کدام بیت «ناهمسان» است؟ ب) علت «ناهمسانی» بیت مورد نظر را بنویسید. ۱۳- پس از تقطیع هجایی بیت زیر، هجاهای معادل در دو مصراع را مقایسه کنید؛ و دو اختیار «وزنی» به کار رفته در بیت را بیابید و در مورد آن بنویسید. «چرخ برهم زخم از غیر مرادم گردد / من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک» ۱۴- بیت زیر در کدام «بحر عروضی» سروده شده است؟ «بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم» الف) بحر هزج مسدس سالم ب) بحر هزج مثنی سالم ج) بحر هزج مسدس محذوف د) بحر هزج مثنی محذوف ۱۵- وزن عروضی کدام گزینه با بیت «خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست» یکسان است؟ الف) شب افروزی چو مهتاب جوانی / سیه چشمی جو آب زندگانی ب) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام ۱۶- پایه های آوایی و نشانه‌های هجایی بیت زیر را مشخص کنید. «سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز / و روی بگردانی در دامن آویزد» ۱۷- نام نشانه‌های هجایی این رکن عروضی « - - U - » چیست؟	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۲/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۱ ۰/۲۵
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره

د	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۸- در بیت‌های زیر ، هر یک از قسمت‌های مشخص شده ، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟ الف) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی د) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه‌ایم ، لیک	
۰/۲۵	۱۹- در کدام گزینه «دانشسته تاریخی» در آرایه «تلمیح» متفاوت است؟ الف) یوسف به این رها شدن از چاه دل مبند ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن ج) عزیز مصر به رغم برادران غیور	
۰/۲۵	۲۰- دو شبکه «مراعات نظیر» را در بیت زیر مشخص کنید. « بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت بر آید که ما خاک باشیم و خشت »	
۰/۵	۲۱- در بیت زیر آرایه «تناقض» را مشخص کنید و علت تشخیص خود را بنویسید. «عجب مدار که در عین درد خاموشم که درد یار پری چهره عین درمان است»	
۰/۲۵	۲۲- آرایه «حسن تعلیل» و «اسلوب معادله» را در بیت‌های زیر بیابید و برای تشخیص خود در هر بیت، دلیل بیاورید. الف) دل چو شد غافل زحق ، فرمان پذیر تن بود ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی ۲۳- با توجه به بیت زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
۰/۲۵	الف) نوع «لف ونشر» را مشخص کنید. ب) «لف دوم» و «نشر سوم» را بیابید و بنویسید.	
۰/۷۵	۲۴- در بیت «پرستش به مستی است در کیش مهر / برون اند زین جرگه هوشیارها» واژه «مهر» در معنای «عشق» و مهرورزی پذیرفتنی است و دارای آرایه است؛ معنی دیگر آن با واژه‌های و تناسب دارد. ۲۵- آرایه‌های درست هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید. الف) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی برخلیل (تلمیح - تضمین) ب) چندین که بر شمردم از ماجرای عشقت اندوه دل نگفتم الا یک از هزاران (اسلوب معادله - اغراق)	
۰/۲۵	۲۶- در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟ « گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریه مینا نگر خندیدن ساغر بین»	
۰/۲۵	الف) تضاد ب) لف و نشر ج) تشخیص د) تناقض	
۰/۵	۲۷- در بیت «اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم» واژه «از نو» ایهام دارد؛ معانی مختلف آن را بنویسید.	
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد		
نمره			

هـ	نقد و تحلیل نظم ونثر (۴نمره)	
۰/۲۵	۲۸- با توجه به سروده زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم ولی دل به پاییز نسپردیم » چو گلدان خالی لب پنجره پر از خاطرات ترک خورده‌ایم اگر داغ دل بود، ما دیده‌ایم اگر دشمنه دشمنان، گردنیم اگر خنجر دوستان، گرده‌ایم گواهی بخواهید، اینک گواه همین زخم‌هایی که نشمرده‌ایم دلی سر بلند و سری سرپه زیر از این دست عمری به سر برده‌ایم « قیصر امین پور »	
۰/۵	الف) قالب سروده مورد نظر چیست؟ ب) یک مورد از ویژگی‌های « زبانی » سروده را بنویسید.	
۰/۲۵	ج) در سطح ادبی، تقلید از سبک و خراسانی در سروده بالا دیده می‌شود.	
۱	۲۹- ویژگی‌های کلی سروده زیر از « ملک الشعراء بهار » شاعر دوره بیداری را بنویسید. « دومورد » « من نکویم که مرا از قفس آزاد کنید یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید گر شد از جور شما خانه موری ویران خانه خویش محال است که آباد کنید کنج ویرانه زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید »	
۱	۳۰- متن زیر را از دیدگاه « زبانی » و « ادبی » بررسی کنید. (هر سطح یک مورد) « ... اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته... » « قائم مقام فراهانی »	
۱	۳۱- با توجه به متن زیر از « چرند و پرند دهخدا » دو مورد از ویژگی‌های « فکری » نثر مشروطه را بنویسید. « گفتم: بابا والله من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه خالی چطور است؟ گفتند: « برو پی کارت سواد نداری حرف نزن. » باری حالا بعد از دو سال سر حرف من افتاده‌اند، حالا تازه می‌فهمند که شأن مقنن (= قانون‌گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این‌ها را مردم تازه می‌فهمند من از قدیم می‌فهمیدم، چون گریه‌های مادرم را دیده‌بودم، برای این که چشم‌های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود.»	
۲۰	جمع نمره	در پناه یزدان پاک باشید

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)										
۰/۵	۱- چرا شاعران دوره بازگشت به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند؟										
۰/۲۵	۲- توضیح زیرکدامیک از شخصیت‌های ادبی دوره بیداری را معرفی می‌کند؟ «از معروف‌ترین نویسندگان و سیاست‌مداران این دوره است، قبل از او سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت.»										
۰/۵	الف - دهخدا ب - ادیب الممالک فراهانی ج - قائم مقام فراهانی د - میرزا آقا تبریزی ۳- درست یا نادرست بودن سوال‌های زیر را مشخص کنید. الف) شعر انتقادی «ای قلم» سروده عارف قزوینی است؟ درست / نادرست ب) پروین اعتصامی، قصیده را به سبک منوچهری به روانی و لطافت شعر سعدی می‌سرود. درست / نادرست										
۰/۷۵	۴- نام پدیدآورندگان آثار را در ستون «الف» به آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) سید علی موسوی گرمارودی</td> <td>۱- آگه بابا بمیره</td> </tr> <tr> <td>ب) جلال آل احمد</td> <td>۲- تلخ و شیرین</td> </tr> <tr> <td>ج) محمد رضا سرشار</td> <td>۳- گوشواره عرش</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- خسی در میقات</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) سید علی موسوی گرمارودی	۱- آگه بابا بمیره	ب) جلال آل احمد	۲- تلخ و شیرین	ج) محمد رضا سرشار	۳- گوشواره عرش		۴- خسی در میقات
«الف»	«ب»										
الف) سید علی موسوی گرمارودی	۱- آگه بابا بمیره										
ب) جلال آل احمد	۲- تلخ و شیرین										
ج) محمد رضا سرشار	۳- گوشواره عرش										
	۴- خسی در میقات										
ب	سبک شناسی (۲ نمره)										
۰/۲۵	۵- در شعر «ملک الشعراى بهار» و «ادیب‌الممالک فراهانی» توجه به چه قالب‌هایی بیشتر بوده است؟ الف) قصیده و مثنوی ب) مستزاد و چهار پاره ج) قصیده و غزل د) مثنوی و غزل										
۰/۲۵	۶- همه گزینیه‌ها «سطح زبانی» نثر دوره بیداری را نشان می‌دهد، به جز گزینیه الف) نثر دوره ساده و قابل فهم است. ب) بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و به نثر فارسی وارد شد. ج) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود. د) لغات و اصطلاحات دینی و عرفانی در نثر وارد می‌شود.										
۰/۵	۷- جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. الف) شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی پایبند بودند. ب) شاخص‌ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، فرخی یزدی و بودند.										
۰/۵	۸- سوال‌های تشریحی الف) دو مورد از ویژگی‌های «فکری» شعر انقلاب اسلامی را بنویسید.										
۰/۵	ب) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی، تقلید و تمایل به کدام سبک‌های شعری زیاد است؟										
	«ادامه سوالات در صفحه دوم»										

نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره						
ج	موسیقی شعر (۶ نمره)							
۰/۵	۹- واژه « دلآرام » را یک بار بدون حذف همزه و یک بار با حذف همزه ، تقطیع هجایی کنید.							
۱	۱۰- در تقطیع نمونه های زیر، برای هر مورد کدام اختیار شاعری استفاده شده است؟ نوع اختیار را بنویسید.							
	الف) جادویی « -U- » ب) بهانه « -U- - »							
	۱۱- کدام گزینه با مصرع « از در درآمدی و من از خود به در شدم » هم وزن است؟							
۰/۲۵	الف) آن یار کزو خانه ما جای پری بود ب) ای بی خبر بگوش که صاحب خبر شوی ج) مگر تو روی بپوشی و فتنه باز نشانی د) در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود							
۲/۲۵	۱۲- با توجه به بیت « آب آتش فروز، عشق آمد / آتش آبسوز عشق آمد » پایه های آوایی، نشانه های هجایی و وزن شعر را در جدول زیر قرار دهید.							
	<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>وزن شعر</td> <td></td> </tr> </table>	پایه های آوایی		نشانه های هجایی		وزن شعر		
پایه های آوایی								
نشانه های هجایی								
وزن شعر								
۰/۷۵	۱۳- نام بحر حاصل از تکرار وزن زیر را به طور کامل بنویسید.							
	فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن							
	۱۴- با توجه به بیت « کیسه هنوز فربه است ، با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر، کیسه رسد به لاغری »							
۰/۵	الف) در کدام رکن بیت اختیاری صورت گرفته است؟ نوع آن چیست؟							
۰/۵	ب) کاربرد این قابلیت ، تنها در چه وزن هایی رخ می دهد؟							
۰/۲۵	۱۵- کدام مصراع زیر « ناهمساز » است؟							
	الف) کی شعر ترانگیزد خاطر که حزین باشد ب) آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم							
د	زیبایی شناسی (۶ نمره)							
۰/۲۵	۱۶- آرایه های « مراعات نظیر ، تلمیح ، و تضمین » را در بیت های زیر مشخص کنید.							
۰/۲۵	الف) به تمنای تو در آتش محنت چو خلیل گویا در چمن لاله و ریحان بودم							
۰/۲۵	ب) درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد؛ کاد الفقر آن یکنون کفرأ							
۰/۲۵	ج) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید							
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »							

نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

۰/۷۵	۱۷- در بیت «اگر زخلق ملامت و گر زکرده ندامت / کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم» الف) «لف دوم» و «نشر اول» را نشان دهید. ب) نوع «لف و نشر» را بنویسید.										
۱	۱۸- در کدام یک از ابیات آرایه «تناقض» و در کدام، آرایه «تضاد» دیده می‌شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم ب) شادی ندارد آن که ندارد به دل غمی / آن را که نیست عالم غم، نیست عالمی										
۰/۷۵	۱۹- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت» ب «ب» یک مورد اضافه است.										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها</td> <td>۱- اغراق</td> </tr> <tr> <td>ب) بربل کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت</td> <td>۲- حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td>ج) اگر چه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوابی / اگر رنگ از رخ گل می‌پرد، بیدار می‌گردم</td> <td>۳- تلمیح</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- مراعات نظیر</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها	۱- اغراق	ب) بربل کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت	۲- حسن تعلیل	ج) اگر چه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوابی / اگر رنگ از رخ گل می‌پرد، بیدار می‌گردم	۳- تلمیح		۴- مراعات نظیر
«الف»	«ب»										
الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها	۱- اغراق										
ب) بربل کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت	۲- حسن تعلیل										
ج) اگر چه نقش دیوارم به ظاهر از گران خوابی / اگر رنگ از رخ گل می‌پرد، بیدار می‌گردم	۳- تلمیح										
	۴- مراعات نظیر										
۰/۵	۲۰- در بیت «نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر» کلمه «نگران» ایهام دارد، معانی مختلف آن را بنویسید.										
۰/۲۵	۲۱- در بیت «چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم» الف) در کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟										
۰/۲۵	ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه «تناسب» دارد؟										
۰/۵	۲۲- آرایه‌های «اسلوب معادله» و «حس آمیزی» را در ابیات زیر بیابید و دلیل تشخیص خود را برای هر مورد بنویسید. الف) آسمان فریبی آبی رنگ شد.										
۰/۵	ب) سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش										
۰/۵	۲۳- با توجه به بیت «خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده / که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را» الف) شاعر چه دلیلی برای «خمیدگی پشت پیران» بیان کرده است؟										
۰/۲۵	ب) این هنر شاعرانه سبب پیدایش کدام آرایه معنوی، در بیت شده است؟										
	«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»										

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

هـ	نقد و تحلیل نثر و نظم (۴ نمره)
	۲۴- با توجه به شعر زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید . ۱- چون گشت زمین ز جورگردون سرد و سیه و خموش و آوند، ۲- بنواخت زخشم برفلک مشت آن مشت تویی تو ای دماوند ۳- تا درد و ورم فرو نشینند کافور بر آن ضماد کردند ۴- شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند
۰/۵	الف) دو مورد از ویژگی‌های <u>زبانی</u> سروده بالا را بیابید و بنویسید .
۱	ب) شعر بالا از « محمد تقی بهار » است ، « سطح فکری » آن را بررسی کنید. « دو مورد »
۰/۵	ج) آرایه <u>شاخص</u> بیت سوم چیست؟ در مورد آن بنویسید.
	۲۵- با توجه به متن « فردای آن روز به خاطر آمد که دیروز یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی، یعنی آقای استادی مصطفی خان، به دست چلاقی شده خودم از خانه بیرون انداخته‌ام، ولی چون تیری که از شست رفته باز نمی‌گردد، یک بار دیگر به کلام بلند پایه « از ماست که برماست » ایمان آوردم و پشت دستم را داغ کردم که تا من یاشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.
۰/۵	الف) یک « کنایه » در متن بیابید و معنی آن را بنویسید.
۰/۲۵	ب) آرایه « تضمین » را در متن پیدا کنید و بنویسید.
۰/۲۵	ج) بین واژه‌های « دست » و « شست » چه آرایه‌ای وجود دارد؟
۱	د) دو مورد از ویژگی‌های <u>زبانی</u> نثر جمال زاده را بنویسید.
۲۰	موفق و سربلند باشید

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

الف

تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۰/۲۵

۱- چرا ادبیات دوره بیداری - به ویژه شعر - زبان محاوره را برگزید؟

۰/۲۵

۲- کدام مورد از آثار محمد تقی بهار (ملک الشعرا) نیست؟

الف) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (ب) تاریخ تطوّر نظم فارسی

ج) سبک شناسی (د) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی

۰/۲۵

۳- شهریار از کدام شاعر غزل سرای نامی ایران ، تأثیر فراوان پذیرفته است؟

الف) سعدی (ب) حافظ (ج) خواجه کرمانی (د) مولوی

۰/۷۵

۴- نام آثار در ستون «الف» را به پدید آورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)

«الف»	«ب»
الف) مدار صفر درجه	۱- مهدی اخوان ثالث
ب) ضیافت	۲- احمد محمود
ج) آخر شاهنامه	۳- سید علی موسوی گرمارودی
	۴- سید مهدی شجاعی

ب

سبک شناسی (۱/۵ نمره)

۰/۷۵

۵- درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید .

الف) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می پردازد.

ب) در سطح ادبی نثر دوره بیداری ، صنایع ادبی از نثر جدا می شود و نثر در خدمت بیان و خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می گردد.

ج) از بازرترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری توجه به تعلیم و تربیت جدید بوده است.

۰/۷۵

۶- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.

الف) گرایش شاعران دوره بیداری به قالب های کم کاربرد مانند : مستزاد و چهارپاره ، زمینه را برای ظهور..... فراهم کرد.

ب) در نثر دوره بیداری عبارتهای وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا در نامه ها و نوشته ها می یابد.

ج) نثر دوران مشروطه با ویژگی هایی چون نوگرایی ، تجدیدخواهی و آزادی طلبی و با هدف گسترش یافت.

ج

موسیقی شعر (۵ نمره)

۱

۷- مشخص کنید وزن کدام مصراع «همسان» و کدام «ناهمسان» است؟

الف) هرگز کسی به خوبی ، چون یار ما نباشد (ب) عاقبت گرگ زاده گرگ شود

« ادامه سوالات در صفحه دوم »

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
۰/۷۵	۸- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ « تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف از ما نیست که از دیده چه ها رفت » الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ب) مستفعل مستفعل مستفعل مُستف	۰/۲۵												
۰/۲۵	۹- وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟ « ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم » الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ب) فاعلاتن مفاعلن فع لن ج) مستفعل فاعلاتن فع لن د) مستفعلن مفاعل مستفعلن	۰/۲۵												
۰/۲۵	۱۰- با توجه به بیت « اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را » الف) اختیار « حذف همزه » در کدام هجای بیت صورت گرفته است؟	۰/۷۵												
۰/۷۵	ب) « تغییر کمیت مصوت‌ها » را در هجاهای بیت مشخص کنید.	۲												
۲	۱۱- پس از تقطیع هجایی بیت زیر « دو اختیاروزنی » به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید. « به که ز بهر سُخن برنگشاید زبان گر نتواند که مرد سخن به پایان بُرد »													
د	زیبایی شناسی (۵ نمره) ۱۲- در هریک از بیت‌های گروه « الف » کدام آرایه ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (قسمت « ب » یک مورد اضافه است.)	۱												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) هرکو نظری دارد با یار کمان ابرو</td> <td>۱- تلمیح</td> </tr> <tr> <td>ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ</td> <td>۲- لف و نشر</td> </tr> <tr> <td>ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود</td> <td>۳- تناقض</td> </tr> <tr> <td>د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری</td> <td>۴- مراعات نظیر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- تضمین</td> </tr> </tbody> </table>	« الف »	« ب »	الف) هرکو نظری دارد با یار کمان ابرو	۱- تلمیح	ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ	۲- لف و نشر	ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود	۳- تناقض	د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	۴- مراعات نظیر		۵- تضمین	
« الف »	« ب »													
الف) هرکو نظری دارد با یار کمان ابرو	۱- تلمیح													
ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ	۲- لف و نشر													
ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود	۳- تناقض													
د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	۴- مراعات نظیر													
	۵- تضمین													
۰/۵	۱۳- آرایه‌های شاخص هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید. الف) ز دیوارها خشت و از بام سنگ به کوی اندرون تیغ و تیر و خدنگ (اغراق - مراعات نظیر) ب) باز آی که در غم تو ما را چشمی و هزار چشمه آب است (مراعات نظیر - اغراق)	۰/۵												
۰/۵	۱۴- انواع « لف و نشر » را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هرچه بدانی مگوی ، هرچه توانی مکن ب) ذکر رخ و زلف تو دلم را وردی است که صبح و شام دارد	۱												
۰/۵	۱۵- در ابیات زیر، بخش‌هایی را که نشان دهنده آرایه‌های « تضاد » و « تناقض » است، مشخص کنید و برای تشخیص هر مورد دلیل بیاورید. الف) تأمل کنان در خطا و صواب به از ژاژخایان حاضر جواب ب) چشم دل باز کن که جان بینی و آن چه نادیدنی است آن بینی													
۰/۵	۱۶- کدام آرایه ادبی ، مناسب‌ترین ابزار برای تصویر آفرینی در حماسه است؟ این آرایه را در بیت زیر بیابید. چو بوسید پیکان سرانگشت اوی گذر کرد بر مهره پشت اوی													
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »													

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳		رشته : ادبیات و علوم انسانی		نام و نام خانوادگی :	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه : ۵		ساعت شروع : ۸ صبح	
تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۰۴/۱۵		مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)				
۰/۷۵	۱۷- در شعر زیر، کدام واژه دارای ایهام است؟ معانی آن را بنویسید.				
۰/۷۵	« ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد ، آن نابردار بود . »				
۰/۷۵	۱۸- با توجه به « ایهام تناسب » به کار رفته در بیت زیر : « ز شور عشق ، دل خویش چون سبک سازیم نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم » (الف) واژه « شور » در این بیت به معنی است ؛ و معنی دیگر آن « » است . (ب) در معنایی که مورد نظر نیست ، واژه شور با « » تناسب دارد .				
هـ	نقد و تحلیل نظم ونثر (۳نمره)				
۰/۲۵	۱۹- سروده زیر از « پروین اعتصامی » را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.				
۰/۵	۱- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت: « ای دوست، این پیراهن است افسار نیست »				
۰/۷۵	۲- گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» گفت: « جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست »				
	۳- گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی بَرَم» گفت: « رو ، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست »				
	۴- گفت: « نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» گفت: « والی از کجا در خانه خمار نیست ؟ »				
	۵- گفت: « دیناری بده پنهان و خود را وارهان » گفت: « کار شرع ، کار درهم و دینار نیست »				
۰/۲۵	(الف) شاعر در گفتگوی بین « محتسب » و « مست » از کدام شیوه شعری استفاده کرده است؟				
۰/۵	(ب) دو مورد « ویژگی‌زبانی » را در بیت چهارم بیابید و بنویسید .				
۰/۷۵	(ج) محتوای شعر پروین را از نظر فضای کلی (سطح فکری) بررسی کنید . (سه مورد)				
۰/۲۵	۲۰- با توجه به متن زیر از « جلال آل احمد » به پرسش‌ها پاسخ دهید .				
۰/۵	« آخر چرا تصادف کردی ؟ ... » مثل اینکه سوال را از او کردم ، اما وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند ، خودم را به عنوان او دم چک گرفتم : « آخر چرا ؟ » به چنان عتابی و خطابیی این‌ها را می‌گفتم که چشمم به دکتر کشیک افتاد . « مرده شور تون بیره ، ساعت چهار تا حالا از تن این مرد خون میره ، حیفتون نیومد ؟ ... » . دستی روی شانهم نشست و فریادم را خواباند . برگشتم . پدرش بود . با همان هیکل و همان قیافه . نیمه همان سیب اما سوخته تر و پلاسیده تر و تازه داشت گل از گلم می‌شکفت که شنیدم :- آقا کی باشند ؟ این را همان دکتر کشیک گفت که من باز سوار شدم :- « مرا می‌گید آقا ؟ من هیشکی . یک آقا مدیر کوفتی . این هم معلّم . نواله تاریخ تشریح شما ... » که یک مرتبه عقل هی زد که « پسر خفه شو ! » و خفه شدم . دلم می‌خواست یک کلمه دیگر بگویم . یک کنایه بزنم ، یک لبخند ، کوچک‌ترین نیش ... »				
۰/۲۵	(الف) توصیف جزئی رفتار و خصوصیات افراد از ویژگی‌های داستان جلال آل احمد است ، نمونه‌ای از آن را در متن بیابید و بنویسید .				
۰/۵	(ب) معانی کنایه‌های زیر را بنویسید .				
۰/۲۵	۱- گل از گلم می‌شکفت ۲- خودم را دم چک گرفتم				
۰/۵	(ج) یکی از ویژگی‌های سبکی نویسنده به کارگیری « حذف فعل است » . یک مورد در متن بالا پیدا کنید و بنویسید .				
۰/۵	(د) دو مورد از ویژگی‌های شاخص نثر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی را در متن بالا بنویسید .				
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم »				

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تعداد صفحه: ۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

بخش انتخابی

9

دانش آموزان عزیز جهت کسب ۴ نمره، از سؤالات ۲۱ تا ۳۶ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۰/۵ ۲۱- به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟
- ۰/۵ ۲۲- علت کم توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری چیست؟ (دو مورد)
- ۰/۵ ۲۳- بیت زیر دارای دو وزن است، هر دو وزن آن را بنویسید.
- ۰/۵ « لاف از سخن چو در توان زد آن خشت بود که پُر توان زد »
- ۰/۵ ۲۴- آرایه قسمت‌های مشخص شده بیت‌های زیر را بنویسید.
- الف) چنین گفت پیغمبر راستگوی ز گهواره تا گور دانش بجوی
- ب) خال مشکین که بدان عارض گندمگون است سر آن دانه که شد رهن آدم با اوست
- ۰/۵ ۲۵- دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید.
- « با این نسیم سحر خیز، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو امروز خورشید دردشت، آینه‌دار من و تو » (سلمان هراتی)
- ۰/۵ ۲۶- موضوع کلی هر کدام از آثار زیر را بنویسید.
- الف) تلخ و شیرین ب) سووشون
- ۰/۵ ۲۷- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.
- الف) طوفان در پراتنز ب) جعفرخان از فرنگ برگشته
- ۰/۵ ۲۸- متن زیر از داستان «ساتناریا» سید مهدی شجاعی را از نظر ویژگی‌های داستان‌های بعد از انقلاب اسلامی در قلمرو فکری بررسی کنید.
- « درست در همان لحظه، شما «یامهدی» غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد و من نفهمیدم چرا. ولی بی اختیار پیش دویدم تا تفنگ را بردارم و به دستتان بدهم؛ مثل گاهی که در کلاس، قلمی، کاغذی از دستتان می‌افتاد و ما بی اختیار خم می‌شدیم تا آن را به شما بدهیم.
- ایستاده بودید ولی تفنگ را نگرفتید. به دستتان نگاه کردم، دیدم که از چپتان خون می‌ریزد، تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند و بازگشتید به حال اولتان، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید.»
- ۰/۵ ۲۹- در سطح فکری شعر دوره انقلاب، وضعیت حماسه و عرفان چگونه است؟
- ۰/۵ ۳۰- هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه «شعر انقلاب اسلامی» است؟
- الف) آشنایی‌زدایی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه.
- ب) بعد از پیروزی انقلاب، قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت.

« ادامه سؤالات در صفحه پنجم »

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:		ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تعداد صفحه: ۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)				نمره
۰/۵	۳۱- پس از تعیین پایه‌های آوایی، « وزن » مصراع اول را بنویسید. « در چه هنگامی بگویم من ؟ یک نفر در آب دارد می‌کند بیهوده جان قربان ؟ »				
۰/۵	۳۲- در بیت « رنگین سخنان در سخن خویش نهانند / از نکبت خود نیست به هر حال جدا گل » چه آرایه‌ای به کار رفته است ؟ بخشی را که آرایه در آن قرار دارد، مشخص کنید.				
۰/۵	۳۳- شاعر در بیت « غنچه و گل ، اشک بلبل گرمی کردند پاک / آستین آن چرا خونین شد و دامان آن » چه آرایه‌ای را در شعر خلق کرده است ؟ در مورد تشخیص خود بنویسید .				
۰/۵	۳۴- در کدامیک از بیت‌های زیر « آرایه اسلوب معادله » آمده است ؟ برای تشخیص خود دلیل بیاورید . الف) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رخس آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب ب) فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را عشرت امروز بی اندیشه فردا خوش است				
۰/۵	۳۵- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است ؟ یکی از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید . پروانه و شمع و گل شبی آشفتنند وز جور و جفای دهر با هم گفتند در طرف چمن بسیار سخن				
۰/۵	۳۶- « نام بحر » بیت زیر را بنویسید . « در خود نمی‌بینم که من بی او توانم ساختن یا دل توانم یک زمان از کار او پرداختن »				
۲۴	جمع	فرخنده فرجام باشید			

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۴) برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.

الف

تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۰/۲۵

۱- یک اثر از « ملک الشعراء بهار » نام ببرید .

۰/۲۵

۲- کدام یک از جمله های زیر درست است ؟

الف) « فتحعلی خان صبای کاشانی » ، پرچمدار بازگشت ادبی است .

۰/۲۵

ب) « میرزاده عشقی » پرچمدار بازگشت ادبی است .

۳- کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود ؟

الف) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی

ج) کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین

۰/۲۵

۴- متن زیر چه کسی را معرفی می کند ؟

« نام پدرش یوسف اعتصام الملک آشتیانی است . اوج سخن او در قطعات اوست که در آن ها به شیوه «انوری» و «سنایی»

توجه دارد . برخی از اشعارش به صورت « مناظره » میان دو انسان ، جاندار یا شیء است او به مضامین اخلاقی ، پند و

اندرز هم توجه دارد . »

۰/۵

۵- هر یک از آثار در ستون « الف » به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون « ب » مربوط است . (یک مورد در

ستون « ب » اضافی است .)

الف	ب
۱) مدار صفر درجه	جلال آل احمد
۲) خسی در میقات	اسماعیل فصیح احمد محمود

ب

سبک شناسی (۱/۵ نمره)

۶- کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟

۰/۲۵

الف) از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری (سادگی ، پیچیدگی) است .

۰/۲۵

ب) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ، (طنز سیاسی - اجتماعی ، طنز اخلاقی) است .

۰/۲۵

ج) شاعری که با استفاده از واژه ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعری سرود (ادیب الممالک فراهانی ، عارف قزوینی)

بود .

۷- در جاهای خالی واژگان مناسب بنویسید .

۰/۲۵

الف) نگرش شاعران و نویسندگان در شعر مشروطه ، از کلی نگری و ذهنیت گرایي به جزئی نگری و تغییر پیدا

کرد .

۰/۲۵

ب) « نثر فارسی » حتی پیشتر از « شعر فارسی » در دوره بیداری ، قید و بندهای نثر را کنار می گذارد .

۰/۲۵

۸- یکی از درون مایه های شاخص « شعر عصر بیداری » را بنویسید .

ادامه سؤالات در صفحه دوم

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

ج	موسیقی شعر (۵ نمره)	
	۹- برای هر یک از ابیات زیر ، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید . (همسان یک پایه ای - ناهمسان - همسان دو لختی)	
۰/۲۵	الف (پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی	گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند
۰/۲۵	ب (نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری	کز آن جانب که او باشد ، صبا عنبر فشان آید
۰/۲۵	ج (در دام فتاده آهوئی چند	محکم شده دست و پای در بند
۱۰- بیت : « به حسن خُلق و وفا کسی به یار ما نرسد	تو را در این سخن انکار کار ما نرسد »	
۲/۲۵	الف (تقطیع هجایی کنید .	ب (نشانه های هجایی آن را بگذارید .
۰/۲۵	ج (وزن این بیت را بنویسید .	۱۱- کدام یک از کلمات «تک هجایی» زیر، ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمه دیگری «کوتاه» شود ؟
۰/۵	الف (دو	ب (سو
۰/۵	ج (جو	د (مو
۰/۵	۱۲- اختیار «وزنی» بیت: «سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه	ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست» را بنویسید .
۰/۵	۱۳- با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید .	
۰/۲۵	الف (اختیار «زبانی» مصراع اول را مشخص کنید .	ب (دررکن اول بیت ، کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است ؟
۰/۲۵	۱۴- برای بیت زیر کدام وزن ، « ترجیح» دارد؟	
۰/۲۵	الف (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن	ب (مُستفعل مُستفعل مُستفعل مُستف
د	زیبایی شناسی (۵ نمره)	
۱	۱۵- درهریک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (قسمت «ب» یک مورد اضافه است).	
	« الف »	« ب »
	۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای؟	من در میان جمع و دلم جای دیگر است
	۲) اگر سنت اوست نوآوری ،	نگاهی هم از نو به سنت کنیم
	۳) دل و کشور جمع و معمور باد	زملکت پراکندگی دور باد
	۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقت یک حرف نمی آرد	
۰/۵	۱۶- بیت زیر به چه داستانی «تلمیح» دارد ؟	
۰/۲۵	الف (در بیت: حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند توأم، آزادم» آرایه «تضمین» وجود دارد.	
۰/۲۵	ب (آرایه بیت: «سر من مست جمالت، دل من خام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد» «متناقض نما» است.	
۰/۲۵	ج (در شعر: «می شناسمت/چشم های تو میزبان آفتاب صبح سبزاباغ هاست/ می شناسمت» آرایه «اغراق» وجود دارد.	
۰/۲۵	د (بیت: «نه خدا توانمش خواند ، نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را» آرایه «تلمیح» ندارد.	
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

۰/۲۵	۱۸- با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید .	
۰/۵	۱- منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
۰/۲۵	۲- روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند	
۰/۲۵	الف (در کدام بیت « لف و نشر نامرتب » (مشوش) به کار رفته است ؟ ب) در چه صورتی « لف و نشر » نامرتب (مشوش) ایجاد می شود ؟ ج) به غیر از « لف و نشر » چه آرایه مشترکی در این دو بیت به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	۱۹- در بیت : « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما »	
۰/۵	الف (کدام واژه ، آرایه « ایهام تناسب » به وجود می آورد ؟ ب (دو معنی این واژه را بنویسید . ج (این واژه با کدام یک از کلمات بیت « تناسب » دارد ؟	
۰/۲۵	۲۰- در کدام یک از ابیات زیر آرایه « تضاد » وجود دارد ؟	
۰/۵	الف (فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی ب (اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را ج (ما با توایم و باتو نه ایم؛ اینت بوالعجب د (چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش	
۰/۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره)	
۰/۵	۲۱- یک ویژگی « فکری » شعر « عارف قزوینی » را در ابیات زیر بنویسید . « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است »	
۰/۵	۲۲- با توجه به متن زیر از « سید محمد علی جمالزاده » به پرسش ها پاسخ دهید . « شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه ، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هرکس اول ترفیع رتبه یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد ؛ زد و ترفیع رتبه به اسم من در آمد. عیالم گفت : « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بمکند . »	
۰/۵	الف) یک ویژگی مهم « سبک نویسندگی جمالزاده » را در این عبارت بنویسید . ب (یک کنایه » از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید .	
۰/۵	۲۳- دو ویژگی شعر « ققنوس »، سروده « نیما یوشیج » را از نظر « قالب » بنویسید . « ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازه جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند . »	
۰/۵	۲۴- با توجه به سروده زیر از « سلمان هراتی »، شاعر انقلاب اسلامی، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید . ۱- « دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت ، آینه دار من و تو » ۲- « این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو »	
۰/۵	الف (دو ویژگی « ادبی » بیت « یک » را بنویسید . ب (دو ویژگی « زبانی » بیت « دو » چیست ؟	
	ادامه سوالات در صفحه چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

بخش انتخابی

دانش آموزان عزیز برای کسب ۴ نمره، از سؤالات ۲۵ تا ۴۰ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۰/۵ ۲۵- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید .
الف (بیت زیر نمونه ای از اشعار سید اشرف الدین گیلانی « نسیم شمال » است .
« غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم
ب) در عصر « مشروطه » بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های بود .
- ۰/۵ ۲۶- موضوع منظومه « حیدر بابایه سلام » ، سروده « استاد شهریار » چیست ؟
- ۰/۵ ۲۷- متن زیر از کتاب « چرند و پرند » نوشته « دهخدا » در دوره « بیداری » است ؛ دو ویژگی « زبانی » آن را بنویسید .
« باری ، چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت . حالا که می بیند آن روی کار بالاست ، دست و پایش را گم کرده ، تمام آن حرف ها یادش رفته . تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد .
هی می گوید : آمان از هم نشین بد . »
- ۰/۵ ۲۸- واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید .
الف (زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی ، هندی) نزدیک است .
ب) مخاطب شعر در ادبیات معاصر (روشنفکران ، عامه مردم) هستند .
- ۰/۵ ۲۹- در بیت: « چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست »
اختیار وزنی « ابدال » در کدام قسمت آن به کار رفته است ؟
- ۰/۵ ۳۰- وزن بیت: « درد عشقی کشیده ام که مپرس زهر هجری چشیده ام که مپرس » چیست ؟
الف (فاعلاتن مفاعلهن فعلن
ب) مفعلهن فاعلاتن فع
- ۰/۵ ۳۱- نام « بحر » بیت زیر را بنویسید .
« روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد »
- ۰/۵ ۳۲- با توجه به قسمت مشخص شده در شعر زیر ، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید .
« و به آنان گفتم / هر که در حافظه چوب ببیند باغی ، / صورتش در وزش بیشه شور ابدی خواهد ماند . / هر که با مرغ
هوا دوست شود ، / خوابش آرام ترین خواب جهان خواهد بود . »
- ۰/۵ الف (چند پایه آوایی وجود دارد ؟
ب) یک هجای کشیده بیاید و بنویسید .
- ۰/۵ ۳۳- با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه « متناقض نما » به کار رفته است .
« ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی از این باد ار مدد خواهی ، چراغ دل بر افروزی »
- ۰/۵ ۳۴- آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید .
الف (بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (اسلوب معادله - ایهام)
ب) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا (تلمیح - تشبیه)
- ۰/۵ ۳۵- چگونه به آرایه « حس آمیزی » در بیت زیر پی می برید ؟
« بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت »

« ادامه سؤالات در صفحه پنجم »

سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف
۰/۵	۳۶- برای هر یک از ابیات زیر یک آرایه ادبی بنویسید. الف (عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را ب (رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد	
۰/۵	۳۷- دو ویژگی سطح « فکری » ابیات زیر را بنویسید. « از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران شو بار سفر بند که یاران همه رفتند تنها به قفس ماندو هزاران همه رفتند	
۰/۵	۳۸- شعر زیر از مجموعه « زمستان » سروده «اخوان ثالث» است؛ دو ویژگی شعری این شاعر را بنویسید. « سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / وگر دست محبت سوی کسی یازی، به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است . »	
۰/۵	۳۹- کدام یک از عبارات های زیر ویژگی « ادبی » و کدام یک ویژگی « زبانی » شعر «ادبیات معاصر» است؟ الف (لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است . ب (صور خیال جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره قبل نیستند .	
۰/۵	۴۰- وزن بیت زیر از تکرار چهار بار پدید آمده است . « به پایان آمد این دفتر ، حکایت همچنان باقی است به صد دفتر نشاید گفت حسب الحال مشتاقی »	
۲۴	جمع نمره	فرجامتان نیک باد

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)										
	الف تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- کدامیک از عبارتهای زیر درست است؟ الف) شاعران دوره بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوبهای کهن پرداختند. ب) شاعران دوره معاصر به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوبهای کهن پرداختند. ۲- متن زیر در مورد چه کسی است؟ «او از پیشگامان نثر جدید فارسی است و با روزنامه «صوراسرافیل» همکاری داشت و مجموعه نوشتههای طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او با عنوان «چرند و پرند» در آن روزنامه منتشر می شد.» ۳- جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی کدام یک از شاعران زیر، مانع از آن می شود که در ردیف «شاعران آزادی خواه مشروطه» قرار گیرد؟ الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی ج) ایرج میرزا د) میرزاده عشقی ۴- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید. الف) «جمال زاده» را با مجموعه داستان «یکی بود؛ یکی نبود» آغازگر فارسی به شیوه نوین می دانند. ب) جریان «نوگرایی» شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد. ۵- هر یک از آثار در ستون «الف» به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون «ب» مربوط است. (یک مورد در ستون «ب» اضافی است). <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) زمستان</td> <td>جلال آل احمد</td> </tr> <tr> <td>۲) مدیر مدرسه</td> <td>قائم مقام فراهانی</td> </tr> <tr> <td>۳) منشآت</td> <td>مهدی اخوان ثالث</td> </tr> <tr> <td></td> <td>حمید سبزواری</td> </tr> </tbody> </table> ب سبک شناسی: (۲ نمره) ۶- کدام یک از واژههای داخل کمانک درست است؟ الف) شاعران در دوره بیداری به انعکاس خواستهها و علایق (شخصی خود - توده مردم) پرداختند. ب) در نثر دوره بیداری، واژهها و ترکیبهای عربی نا آشنا (کمتر - بیشتر) می شود. ج) معشوق در ادبیات معاصر مانند دورههای آغازین شعر فارسی (زمینی - آسمانی) است. د) باستان گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژههای (کهن - نو) در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی، محسوس است. ۷- یکی از مضامین «نثر» دوره انقلاب اسلامی را بنویسید. ۸- کدام یک از عبارتهای زیر نادرست است؟ الف) توجه به قالبهای «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملک الشعراى بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» بیشتر است. ب) از نظر موسیقی و عروض، گروه «سنت گرا» بسیار پایبند به سنتهای ادبی بودند. د) لغات و ترکیببات امروزی و جدید وارد شعر شده است. ۹- کدام یک از موارد زیر، جزء ویژگیهای «سطح زبانی شعر معاصر» است؟ الف) لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است. ب) صور خیال جدید و نو هستند. ج) موضوع شعر محدود نیست و تنوع دارد. د) لغات و ترکیببات امروزی و جدید وارد شعر شده است.	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) زمستان	جلال آل احمد	۲) مدیر مدرسه	قائم مقام فراهانی	۳) منشآت	مهدی اخوان ثالث		حمید سبزواری
گروه «الف»	گروه «ب»										
۱) زمستان	جلال آل احمد										
۲) مدیر مدرسه	قائم مقام فراهانی										
۳) منشآت	مهدی اخوان ثالث										
	حمید سبزواری										
	ادامه سوالات در صفحه دوم										

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
ج	موسیقی شعر : (۶ نمره) ۱۰- کدام یک از ابیات زیر، با بیت: «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» هم وزن است؟ الف) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی ۱۱- برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان - همسان یک پایه ای - همسان دولختی) الف) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی، زود باش ب) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی ج) هر چه داری اگر به عشق دهی کافرم گر جوی زبان بینی ۱۲- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت الف) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف ب) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن ۱۳- تقطیع بین کمانک، با کدام «اختیار زبانی» مطابقت دارد؟ درخت دوستی: (U - - - U -) ۱۴- مصوت بلند / (ی) / در کدام یک از کلمات زیر، کوتاه نیست؟ الف) عامیانه ب) ایثار ج) قیامت د) گیاه ۱۵- اختیار «وزنی» مشترک در دو مصراع بیت زیر را بنویسید. آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش ۱۶- وزن بیت: «دلا بسوز که سوز تو کارها بکند / نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند» چیست؟ الف) مفعولُ مفاعِلن مفاعِلن ب) مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعِلن ۱۷- بیت: «دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم» الف) تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. ج) وزن بیت را بنویسید. ۱۸- با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «نفسم را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بدم از بند، ببینند که: / آواز از توست / همه اجزایم با مهر تو آمیخته است / همه ذراتم با جان تو آمیخته باد!» الف) این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ ب) یک هجای «کشیده» در مصراع «همه ذراتم با جان تو آمیخته باد!» پیدا کنید. ۱۹- اختیار وزنی بیت: «یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غم‌دیده ما شاد نکرد» را بنویسید؟	۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۲/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

۵	زیبایی شناسی: (۶ نمره)												
۱	۲۰- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>۲) در نیابد حال پخته هیچ خام</td> <td>تلمیح</td> </tr> <tr> <td>۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را</td> <td>لف و نشر</td> </tr> <tr> <td>۴) مَنَعَم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش</td> <td>متناقض نما</td> </tr> <tr> <td></td> <td>اغراق</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت	تضاد	۲) در نیابد حال پخته هیچ خام	تلمیح	۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را	لف و نشر	۴) مَنَعَم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	متناقض نما		اغراق
گروه «الف»	گروه «ب»												
۱) آیین طریق از نفس پیرمغان یافت	تضاد												
۲) در نیابد حال پخته هیچ خام	تلمیح												
۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را	لف و نشر												
۴) مَنَعَم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	متناقض نما												
	اغراق												
۰/۷۵	۲۱- در عبارت « درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد ؛ «کَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا» : الف) کدام قسمت، آرایه «تضمین» دارد؟ ب) ارتباط آن را با قسمت‌های دیگر متن، مشخص نمایید.												
۰/۵	۲۲- در کدام گزینه، واژه «مهر»، آرایه «ایهام تناسب» دارد؟ الف) من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی ب) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده‌است ج) پرستش به مستی است در کیش مهر عهد نابستن از آن به، که ببندی و نیایی وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده‌است برون‌اند زین جرگه هشیارها												
۰/۷۵	۲۳- با توجه به دو بیت زیر: بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار سرخشان را فکند تیغ مکافات ز پای نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت شعله را زود نشانند به خاکستر خویش الف) کدام بیت، آرایه «اسلوب معادله» دارد؟ ب) چگونه به آرایه «اسلوب معادله» در این بیت، پی برده‌اید؟												
۰/۲۵	۲۴- در بیت « محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ادبی به کار رفته است؟ الف) مراعات نظیر ب) متناقض نما ج) اسلوب معادله د) حسن تعلیل												
۰/۷۵	۲۵- در هر یک از بیت‌های زیر، قسمت‌های مشخص شده کدام آرایه «معنوی» را به وجود آورده است؟ الف) سپهبد پرستنده را گفت گرم ب) اگر سنت اوست نوآوری، ج) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل سخن‌های شیرین به آوای نرم نگاهی هم از نو به سنت کنیم کجا دانند حال ما سبکیاران ساحل‌ها؟												
۰/۷۵	۲۶- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: « خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده الف) نام آرایه بیت را بنویسید. ب) دلیل خود را برای انتخاب این آرایه بیان کنید ؟												
۰/۵	۲۷- ثابت کنید در بیت زیر، آرایه «متناقض نما» به کار رفته است؟ «چيست اين سقف بلند ساده بسیار نقش هیچ دانا زین معمّا در جهان آگاه نیست»												
۰/۷۵	۲۸- در بیت: « روی و چشمی دارم اندر مهر او الف) « لفّ اول» کدام کلمه است؟ ب) « نشر دوم» را بنویسید. ج) این نوع « لفّ و نشر» چه نام دارد؟ کاین گهر می‌ریزد آن زر می‌زند»												
	ادامه سوالات در صفحه چهارم												

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۱/۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
هـ	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ۲۹- با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی»، به پرسش‌ها پاسخ دهید. یاس مثل عطر پاک نیت است یاس استنشاق معصومیت است یاس را آیینه‌ها رو کرده‌اند یاس را پیغمبران بو کرده‌اند یاس بوی حوض کوثر می‌دهد عطر اخلاق پیمبر می‌دهد الف) یک ویژگی فکری آن را بنویسید. ب) دو ویژگی «ادبی» بیت اول چیست؟ ۳۰- متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «چه آن بزرگ‌مرد از آن یکه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر سرآشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیرنظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که همه در یک دوسال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.» الف) دو ویژگی «زبانی» برای متن بنویسید. ب) نویسنده متن کیست؟ ج) این کتاب مربوط به کدام «حوزه ادبی» در نثرنویسی دوران بیداری است؟ ۳۱- کدام آرایه در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتتی که مردم صاحب قلم نداشت» دیده نمی‌شود؟ الف) تشبیه ب) حس آمیزی ج) کنایه د) مراعات نظیر ۳۲- سروده زیر از «سهراب سپهری» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بیشه عشق / قهرمانان را بیدار کند.» الف) وزن مصراع «قایقی خواهم ساخت» چیست؟ ب) در کدام قسمت شعر «حذف همزه» صورت گرفته است؟ (ذکر یک مورد کافی است) ج) برای این قالب شعری، یک ویژگی بنویسید. ۳۳- با توجه به متن زیر، عبارت‌های آمده، مربوط به کدام «ویژگی نثر دوره انقلاب اسلامی» است؟ «آفتاب، چشم‌هایتان را می‌زد، برای همین دستتان را بر چشم‌های درشتتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید، دست دیگرتان را هم به هنگام صحبت کردن تکان می‌دادید، با یک سال و نیم پیش فرق زیادی نکرده بودید. جز ریش‌هایتان که پُرتر و بلندتر شده بود و رنگ چهره‌تان که آفتاب خورده‌تر و تیره‌تر. لباس نظامی به تنتان برازنده بود، شکیل‌تر از همیشه که کت و شلوار می‌پوشیدید.» الف) ساده‌نویسی که در دوره‌های پیش شروع شده بود، در این دوره نیز ادامه یافت. ب) گرایش به برخی قالب‌های دیگر مانند خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه، شرح حال رایج شد.	۱ ۱ ۰/۲۵ ۱/۲۵ ۰/۵
۲۰	فرجامتان نیک باد	جمع نمره

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره								
الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، (میرزا آقا تبریزی - میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل) بوده است. ب) اولین رمان اجتماعی را، «مرتضی مشفق کاظمی» در سال ۱۳۰۱ با نام (شمس و طغرا - تهران مخوف) منتشر کرد. ۲- کدامیک از جملات زیر، درست است؟ الف) شاعران جریان «سمبولیسم اجتماعی» یا «شعر نو حماسی» بیشتر به مسائل سیاسی، اجتماعی، مشکلات و آرمان‌های مردم توجه دارند. ب) «سید محمد علی جمال‌زاده» را با مجموعه داستان «تلخ و شیرین» آغازگر داستان نویسی فارسی به شیوه نوین می‌دانند. ۳- نثر پرشتاب و بریده بریده را با عنوان «نثر تلگرافی» یاد می‌کنند. الف) اسماعیل فصیح (ب) جلال آل احمد (ج) محمود دولت‌آبادی (د) هوشنگ گلشیری ۴- یک اثر از «مهدی اخوان ثالث» نام ببرید. ۵- کدام یک از موارد ستون «ب» به جملات ستون «الف» مربوط است. (یک مورد در ستون «ب» اضافی است).	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) روح حماسی اشعار دوران مقاومت که با موجی از عرفان آمیخته شده است، موجب تحوّل و دگرگونی زبان و می‌شود.</td> <td>رمان نویسی</td> </tr> <tr> <td>۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی در ایران بود.</td> <td>ترجمه داستان</td> </tr> <tr> <td></td> <td>محتوای شعر</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) روح حماسی اشعار دوران مقاومت که با موجی از عرفان آمیخته شده است، موجب تحوّل و دگرگونی زبان و می‌شود.	رمان نویسی	۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی در ایران بود.	ترجمه داستان		محتوای شعر	
گروه «الف»	گروه «ب»									
۱) روح حماسی اشعار دوران مقاومت که با موجی از عرفان آمیخته شده است، موجب تحوّل و دگرگونی زبان و می‌شود.	رمان نویسی									
۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی در ایران بود.	ترجمه داستان									
	محتوای شعر									
	۶- در متن زیر، یک واژه نادرست به کار رفته است، درست آن را بنویسید. «عرصه هنر «عارف قزوینی» تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت. او مضامین طنز و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.»	۰/۲۵								
ب	۷- در بیت زیر از «ملک الشعراى بهار»، کاربرد واژه مشخص شده، جزء کدام سطح از سبک شعر در «دوره بازگشت و بیداری» است؟ «بشکن در دوزخ و برون ریز» ب) سبک شناسی: (۲ نمره) ۸- در جاهای خالی، کلمات مناسب بنویسید. الف) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا سیاسی و در مرحله بعد، است. ب) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی تقلید از سبک عراقی و تمایل به آن‌ها زیاد است. ۹- کدام یک از ویژگی‌های زیر، «وجه اشتراک» سطح زبانی شعر «دوره بازگشت و بیداری» و «دوره معاصر تا انقلاب اسلامی» است؟ الف) کم توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیبات زبانی در شعر ب) آشنایی زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیبات بدیع ج) سادگی و روانی زبان شعر ۱۰- کدام یک از عبارات‌های زیر بیانگر ویژگی «سطح ادبی» سبک نثر دوره بیداری است؟ الف) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان است. ب) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می‌پردازد.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵								
	ادامه سوالات در صفحه دوم									

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۰/۵	۱۱- هر یک از جملات زیر، مربوط به کدام یک از ویژگی‌های (زبانی- ادبی - فکری) است؟ الف) در دهه هشتاد شاهد داستانک نویسی (مینی‌مال) و مدرن‌نویسی هستیم. ب) موضوع شعر در ادبیات معاصر، محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است. موسیقی شعر: (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱۲- کدام یک از ابیات زیر، دو برش آوایی دارد (با دو وزن خوانده می‌شود)؟ الف) ماه فرو ماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست	۰/۲۵
۰/۷۵	۱۳- برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان - همسان یک پایه‌ای - همسان دولختی) الف) بی تو در کلبه گدایی خویش / رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌رس ب) گفتمی به غم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم ج) نسیم صبح را گفتم که با او جانی داری / کز آن جانب که او باشد، صبا عنبرفشان آید ۱۴- در بیت «در دام فتاده آهوی چند / محکم شده دست و پای در بند»: الف) چرا مصوت بلند / و در کلمه «آهو» کوتاه تلفظ شده است؟ هر ب) شاعر در واژه «آهو» از کدام اختیار شاعری داخل کمانک مقابل، استفاده کرده است؟ (وزنی- زبانی) ج) چند هجای کشیده (بدون توجه به اختیارات شاعری) در بیت وجود دارد؟	۰/۷۵
۰/۲۵	۱۵- در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند «ی»، همواره کوتاه است؟ «به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید / من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن!»	۰/۲۵
۰/۲۵	۱۶- برای بیت: «دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت» کدام وزن ترجیح ندارد؟ الف) لفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستف	۰/۲۵
۰/۵	۱۷- در کدام رکن از بیت «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه‌ای جان من خط اینجاست» اختیار شاعری ابدال به کار رفته است؟	۰/۵
۰/۲۵	۱۸- نام بحر کدام یک از ابیات زیر، «رمل مثنوی سالم» است؟ الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر وی گمارد / هر که محرابش تو باشی، سر ز خلوت بربندارد ب) شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۰/۲۵
۲/۲۵	۱۹- بیت: «یاد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمدیده ما شاد نکرد» الف) تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. ج) وزن بیت را بنویسید.	۲/۲۵
۰/۵	۲۰- نام «قالب» هر یک از اشعار زیر را بنویسید. الف) «می تراود مهتاب / می درخشد شب تاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می‌شکند» ب) هر لحظه به شکلی بت عیار برآمد / دل برد و نهان شد هر دم به لباسی دگر آن یار برآمد / گه پیر و جوان شد	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

۵	زیبایی شناسی: (۶ نمره) ۲۱- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است: (در ستون «ب» یک مورد اضافی است). <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>(۲) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت</td> <td>تضمین</td> </tr> <tr> <td>(۳) برهنه چو تیغ تو بیند عقاب</td> <td>اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td>(۴) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را</td> <td>لف و نشر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>اغراق</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	(۱) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی	تضاد	(۲) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت	تضمین	(۳) برهنه چو تیغ تو بیند عقاب	اسلوب معادله	(۴) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را	لف و نشر		اغراق	
گروه «الف»	گروه «ب»													
(۱) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی	تضاد													
(۲) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت	تضمین													
(۳) برهنه چو تیغ تو بیند عقاب	اسلوب معادله													
(۴) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را	لف و نشر													
	اغراق													
۰/۵	۲۲- برای هر یک از ابیات زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چون جواب احمق آمد خامشی ب) من مسلمانم، / قبله‌ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه، مه‌رم نور / دشت سجاده من (متناقض نما) - مراعات نظیر (تلمیح - حسن تعلیل)													
۰/۷۵	۲۳- با توجه به بیت زیر: « نرگس همی رکوع کند در میان باغ زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذنی » الف) شاعر چه دلیلی برای «رکوع گل نرگس» بیان کرده است؟ ب) این آرایه و هنر شاعرانه چه نام دارد؟													
۰/۵	۲۴- در بیت «افروختن و سوختن و جامه دریدن الف) «لف اول» را بیابید. ب) نوع این لفظ و نشر آن بنویسید. پروانه ز من / سمع ز من / گل ز من / آموخت													
۰/۵	۲۵- با ذکر دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه «متناقض نما» به کار رفته است. می‌خورم جام غمی هر دم به شادی رخت خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می‌کند													
۰/۵	۲۶- در بیت: «روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما» الف) کدام واژه، آرایه «ایهام تناسب» را به وجود آورده است؟ ب) این واژه با کدام کلمه در بیت «تناسب» برقرار کرده است؟													
۰/۷۵	۲۷- با توجه به ابیات: ۱- از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر یادگاری که در این گنبد دوار بماند ۲- دل چو غافل شد ز حق، فرمان بذر تن بود / می‌برد هر جا که خواهد اسب، خواب آلوده را الف) در کدام بیت آرایه «اسلوب معادله» وجود دارد؟ ب) چگونه به وجود این آرایه در بیت پی برده‌اید؟ (ذکر یک دلیل کافی است)													
۰/۷۵	۲۸- در بیت «خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست»: الف) در کدام واژه، آرایه «ایهام» به کار رفته است؟ ب) معانی مختلف این واژه را بنویسید.													
۰/۷۵	۲۹- در سروده «با من بیا به خیابان / تا بشنوی بوی زمستانی» که در باغ رخنه کرده است: الف) آرایه قسمت مشخص شده چه نام دارد؟ ب) دلیل خود را برای وجود این آرایه بنویسید.													
	ادامه سوالات در صفحه چهارم													

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۵-	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ۳۰- با توجه به شعر زیر از «فیصر امین پور» به پرسش‌ها پاسخ دهید. سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم، ولی دل به پاییز نسپردیم چو گلدان خالی لب پنجره پر از خاطرات ترک خورده‌ایم اگر داغ دل بود، ما دیده‌ایم اگر خون دل بود، ما خورده‌ایم اگر دل دلیل است، آورده‌ایم اگر داغ شرط است، ما برده‌ایم الف) یک مورد از ویژگی‌های «فکری» این سروده را بیان کنید. ب) مفهوم کنایی مصراع «اگر خون دل بود، ما خورده‌ایم» چیست؟ ۳۱- با توجه به متن زیر: «وقتی بچه‌هایی که می‌افتادند، خوابیده به سمت خاکریز نشانه می‌رفتند و آخرین رمق‌هایشان را در آخرین فشنگ‌هایشان می‌ریختند و شلیک می‌کردند. جایز نبود که من همچنان بی‌حرکت بمانم و فقط دنبال شما بگردم. آن قسمت خاکریز را که بیشتر آتش به پا می‌کرد، نشانه رفتم و یک خشاب فشنگم را درست در همان نقطه آتش، خالی کردم و با خاموش شدن آن آتش که تیربار به نظر می‌آمد، نیرو گرفتم...» «سید مهدی شجاعی» الف) دو ویژگی «زبانی» برای این متن بنویسید. ب) نویسنده، این متن را در چه قالبی نوشته است؟ ۳۲- شعر زیر سروده «نیما یوشیج» است. یک ویژگی برای آن ذکر نمایید. «در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور...» ۳۳- در سروده زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟ «رود می‌نالد / جغد می‌خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می‌تراود ز لبم قصه سرد / دلم افسرده در این تنگ غروب» الف) استعاره مکنیه (ب) حس آمیزی (ج) متناقض نما (د) جناس ۳۴- متن زیر از «علی اکبر دهخدا» است. دو ویژگی «زبانی» آن را بیان کنید. «ننه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی روده‌ات بیره، چقدر حرف میزنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند.» ۳۵- دو مورد از ویژگی‌های متن زیر از «جمال زاده» را بنویسید. «گفتم ای بابا، خدا را خوش نمی‌آید. این بدبخت‌ها سال آژگار یک‌بار برایشان چنین پای می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب‌غاز بخورند و ساعت‌شماری می‌کنند. چطور است از منزل یکی از دوستان و آشنایان یک‌دست دیگر ظرف و لوازم عاریه بگیریم؟»	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲۰	فرجامتان نیک باد	جمع نمره

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۲
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۶/۱۷	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰		

نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	ردیف

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	ب
۰/۵	۱- هر یک از عبارات گروه «الف» به کدام یک از شخصیت‌های گروه «ب» مرتبط است؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است).	ب
	الف	ب
	۱- او از شاعران شاخص عصر بیداری است و تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه هسودسعد و سعدی بود.	ادیب الممالک فراهانی
	۲- او از جمله نویسندگان معروف عصر انقلاب است که در عرصه داستان کوتاه، داستان بلند، رمان، نمایشنامه و فیلم‌نامه قلم می‌زند. وی در حوزه ادبیات دفاع مقدس نیز رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد. «ملاقات در شب آفتابی» از آثار اوست.	علی مؤذنی فرخی یزدی
۰/۲۵	۲- متن زیر، کدام اثر ادبی را معرفی می‌کند؟ «این کتاب در برگیرنده داستان «زری و یوسف» و اوضاع اجتماعی مردم فارس در خلال جنگ جهانی دوم است. «سیمین دانشور»، با این اثر به اوج نویسندگی خود رسید.»	
۰/۷۵	۳- واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) صبای کاشانی پرچمدار بازگشت ادبی است. از آثار او می‌توان به (منشآت - خداوندنامه) اشاره کرد. ب) نثر فارسی تحت تأثیر آثاری که در دوره بیداری از زبان‌های اروپایی ترجمه می‌شد، به (تکلف - سادگی) گرایید. ج) نیما یوشیج در (ققنوس - افسانه) تغییراتی در اصول و ضوابط شعر سنتی ایجاد کرد. ۴- کدام یک از موارد زیر درست است؟ الف) «همسایه‌ها» نوشته «هوشنگ گلشیری» ب) «دهکده پر ملال» نوشته «امین فقیری» ۵- تکریم شهید و فرهنگ شهادت با تکیه بر ملّی و تاریخی یکی از درون مایه‌های شعر در دوره انقلاب اسلامی است.	
۰/۲۵	الف) داستان‌های (ب) سروده‌های (ج) اسطوره‌های (د) روایت‌های	
۰/۲۵	۶- کدام یک از موارد زیر، از عوامل «کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری» نیست؟ الف) اغلب شاعران صرفاً به شکل و ظاهر، گرایش داشتند. ب) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. ج) شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند، به شتاب شعر بسرایند. ۷- کدامیک از جملات زیر درست و کدامیک نادرست است؟ الف) در دهه نخست انقلاب، دوری از سبک‌های جدید داستان دیده می‌شود. ب) روح عرفان و حماسه در شعر دوره بازگشت و بیداری آشکار است. ج) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است. د) کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» در حوزه نمایشنامه‌نویسی نثر دوره مشروطه است.	
۰/۷۵	۸- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام ویژگی (زبانی - ادبی - فکری) شعر «ادبیات دوره معاصر تا انقلاب اسلامی» است؟ الف) جمله بندی‌های ساده در شعر معاصر کاملاً چشمگیر است. ب) مدح و ذم و هجو در شعر این دوره بسیار کم است. ج) گرایش به «نماد» در تصاویر شعری بیشتر می‌شود.	
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۶/۱۷	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
ج	موسیقی شعر: (۶ نمره) ۹- «وزن» کدام یک از ابیات زیر، با بیت: «چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است» متفاوت است؟ (الف) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ (ب) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم من در میان جمع و دلم جای دیگر است دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده است ۱۰- برای بیت: «از کرده خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی‌دانم» کدام یک از وزن‌ها، نادرست است؟ (الف) مفعول مفاعیلن مفاعیلن (ب) مستفعل فاعلات مستفعل (ج) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع (د) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع ۱۱- پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما (همسان دولختی - همسان) (ب) درد عشقی کشیده‌ام که می‌پرس ز هر هجری چشیده‌ام که می‌پرس (ناهمسان - همسان) (ج) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی، بنوازد آشارا (همسان دولختی - ناهمسان) ۱۲- در کدام یک از ابیات زیر، هر سه اختیار زبانی الف تلفظ کردن مصوت کوتاه - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند کار رفته است؟ (الف) سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز ور روی بگردانی، در دامت آویزد (ب) پس سری ناری فرستاد آن دگر تا از این دیگر شود او با خبر (ج) در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند «ی» همواره کوتاه تلفظ می‌شود؟ (الف) «یا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم» (ب) «کیسه هنوز فربه است، با تو از آن قوی دلم چاره چه خانانی اگر، کیسه رسد به لاغری» (ج) نام این اختیار شاعری وزنی چیست؟ (الف) در کدام یک از ابیات زیر، هر سه اختیار زبانی الف تلفظ کردن مصوت کوتاه - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند کار رفته است؟ (الف) بیت «در بای هستی دم به دم / در جرخ و تاب و پیچ و خم» در بحر سروده شده است. (الف) هزج مریع سالم (ب) رجز مربع سالم (ج) هزج مسدس محذوف (د) رجز مسدس محذوف (ب) «تو را من چشم در راهم، شباهنگام / که می‌گیرند در شاخ تلاجن، سایه‌ها رنگ سیاهی / وز آن دل خستگانت راست، اندوهی فراهم / تو را من چشم در راهم» (الف) بیت «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست» را: (الف) تقطیع هجایی کنید. (ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. (ج) وزن بیت را بنویسید. (د) در رکن پایانی مصراع دوم، کدام اختیار شاعری وزنی، به کار رفته است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۲/۷۵
د	زیبایی شناسی: (۶ نمره) ۱۸- در بیت «بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است» هر دو آرایه و وجود دارد. (الف) تلمیح - تضمین (ب) مراعات نظیر - لفظ و نشر (ج) مراعات نظیر - لفظ و نشر (د) تلمیح - مراعات نظیر	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۶/۱۷	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	سال ۱۴۰۰	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۰/۵	۱۹- هر یک از آرایه‌های «تضاد» و «متناقض نما» برای کدامیک از نمونه‌های زیر مناسب است؟ الف) سخن در میان دو دشمن چنان گوی که اگر دوست گردند، شرم زده نباشی. تضاد ب) ما در عصر احتمال به سر می‌بریم / در عصر شک و شاید / در عصر قاطعیت تردید / عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست. تناقض ۲۰- نوع هر یک از «لف و نشرها» ی بیت‌های زیر را بنویسید. الف) ز غفو چشم تو دو نمونه است، روز و شب ب) روی و چشمی دارم اندر مهر او وز مهر کین تو دو نمونه است شهد و سم کابن گهر می‌ریزد آبرو ز می‌زند	۰/۵
۰/۵	۲۱- شعر زیر، آرایه «تضمین» به کار رفته است. یک دلیل برای آن ذکر نمایید. مه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی شده انتظارم از حد، چه شود ز در در آیی؟ «ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی» ۲۲- در بیت «پرستش به مستی است در کیش مهر» الف) کدام واژه، آرایه «ایهام تناسب» پدید آورده است؟ ب) این واژه با کدام کلمه در بیت، «تناسب» دارد؟ ۲۳- آرایه مشترک ابیات زیر چه نام دارد؟ الف) بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران ب) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است	۰/۵
۰/۲۵	۲۴- برای هر یک از ابیات زیر، کدام آرایه داخل کمازف نادرست است؟ الف) باران هم بر جای عرق می چکد از ابر ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر ج) بی مهر، خنک روز مرا نور نمانده است د) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند پیداست که از دست کریم تو حیا کرد (مراعات نظیر - حسن تعلیل - حناس) یادگاری که در این گنبد دوار بماند (حسن آمیزگی - ایهام تناسب - تشخیص) وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (لف و نشر - تضاد - ایهام) پای لبلب نتوان بست که بر گل نسراید (استعاره - اسلوب معادله - اغراق)	۰/۲۵
۰/۷۵	۲۵- در بیت: «اگر سنت اوست نوآوری، الف) واژه «از نو» آرایه پدید آورده است. ب) دو معنای این واژه را با توجه به بیت بنویسید.	۰/۷۵
۰/۵	۲۶- چگونه به وجود آرایه «حسن تعلیل» در بیت زیر پی برده‌اید؟ (ذکر یک دلیل کافی است). «به سرو گفت کسی میوه‌ای نمی‌آید؟ جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند»	۰/۵
۰/۷۵	۲۷- با توجه به بیت: «قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن» الف) عبارت زیر درست است یا نادرست؟ «بیدل» در مصراع «دوم»، «جدایی ناپذیری موج از آب را معادل و تأییدی برای مفهوم جدایی ناپذیری زنجیر از عاشق مجنون (دیوانه) بیان کرده است. ب) نام آرایه مناسب بیت با توجه به توضیح قسمت «الف» چیست؟ ج) این آرایه بر پایه است.	۰/۷۵
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعات شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۷/۶/۱۴۰۰	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰		

نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	ردیف

۰/۲۵	۲۸- در عبارت زیر، قسمت مشخص شده، چه آرایه‌ای را پدید می‌آورد؟ «اصرارهای من که بوی التماس می داد، عاقبت شما را متقاعد کرد.» نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ۲۹- متن زیر از «سید محمد علی جمالزاده» است؛ به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید. «دیگران نیز فرصت نداده مانند قحطی زدگان به جان غاز افتادند و در یک چشم به هم زدن، چنان کلکش را کردند که گویی هرگز غازی قدم به عالم وجود نهاده بود! در همان بحبوحه بخور بخور، صدای تلفن بلند شد، بیرون جستم و فوراً برگشته رو به آقای استادی گفتم: «وزیر داخله پای تلفن است» یارو حساب کار خود را کرده، بدون آنکه سر سوزنی خود را از تک و تا بیندازد، دل به دریا زده و به دنبال من از اتاق بیرون آمد.» الف) یک عبارت کنایی از متن ذکر نمایید. ب) در جای خالی عبارت زیر، کلمه مناسب بنویسید. «جمالزاده» در داستان بیشتر از اینکه به محتوا توجه داشته باشد به سبک نویسندگی و کاربرد کلمات و متداول در نثر توجه داشت. ج) واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. از آثار دیگر جمالزاده می‌توان به (تلخ و شیرین - سه تار) اشاره کرد. ۳۰- با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. به کردار افسانه از هر کسی شنیدم همی داستانت بسی به تنها یکی گور بریان کنی هوا را به شمشیر گریان کنی برهنه چو تیغ تو بیند عقاب نیارد به نخجیر کردن شتاب نشان کمند تو دارد هژبر ز بیم سنان تو خون بارد ابر الف) شاعر در بیان کدام یک از ویژگی‌های رستم زیاده‌روی کرده است؟ ب) با توجه به این توصیف، مناسب‌ترین آرایه برای تصویرآفرینی در حماسه است. ۳۱- ابیات زیر سروده «پروین اعتصامی» است، به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید. «محتسب مستی به ره دید و گریانش گرفت مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است افسار نیست» گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون کنم گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست» الف) به این شیوه گفت و گو میان دو انسان می‌گویند. ب) مصراع «گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست» به چه موضوعی تأکید می‌کند؟ ۳۲- ابیات زیر سروده «فرخی یزدی» است. دو ویژگی ادبی آن را بنویسید. «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی تا مگر به دست آرم، دامن وصالش را می‌دوم به پای سر در قفسای آزادی» ۳۳- برای بیت زیر از «سید اشرف الدین گیلانی»، یک ویژگی زبانی بنویسید. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم	هـ
۲۰	جمع نمره	پاینده و پیروباشید

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۶	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سوالات	نمره
	تاریخ ادبیات: (۲ نمره)	بارم
۱	عبارت «او از پیشگامان نثر جدید فارسی است، او در نثر ساده و عامیانه، نقش مؤثری داشت. «امثال و حکم» یکی از آثار اوست.» چه کسی را معرفی می کند؟	۰/۲۵
۲	در سال های مشروطه، مجله «بهار» را که نشریه ای ادبی محسوب می شد، منتشر کرد. (الف) سید اشرف الدین گیلانی (ب) ملک الشعرا محمد تقی بهار (ج) میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی (د) میرزا محمد صادق امیری فراهانی	۰/۲۵
۳	کتاب «دستور زبان عشق» اثر کیست؟	۰/۲۵
۴	واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) در قصیده به سبک ناصر خسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می سراید. اوج سخنش در قطعات اوست. برخی از اشعار او به صورت مناظره میان دو انسان، جاندار یا شیء است. (پروین اعتصامی - میرزاده عشقی) (ب) در داستان نویسی دهه شصت، اغلب نویسندگان موفق (نسل جوان - پیش کسوتان) هستند.	۰/۵
۵	کدام یک از جملات زیر درست نیست؟ (الف) اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ تشکیل شد و نیما در آنجا شعر «آی آدم ها» را خواند. (ب) تصرف نیما در ماهیت شعر معاصر و ارائه ماهیتی کهن از آن، به تغییر در قالب و ویژگی های شاعران قدیم انجامید.	۰/۲۵
۶	نام یکی از آثار هر یک از شخصیت های زیر را بنویسید. (الف) سیمین دانشور (ب) سید علی موسوی گرمارودی	۰/۵
	سبک شناسی: (۲ نمره)	
۷	کاربرد کدام یک از کلمات زیر، بیانگر توجه به «واژگان کهن» در سطح زبانی شعر عصر بیداری است؟ (الف) وصال (ب) گلخن (ج) رنگین (د) آزادی	۰/۲۵
۸	هر یک از جملات زیر، مربوط به کدام یک از ویژگی های (زبانی - ادبی - فکری) است؟ (الف) دشمنی با استعمار و استبداد، در نثر روزنامه ای عصر بیداری بسیار مورد توجه قرار گرفته است. (ب) در دوره معاصر، گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می شود. (ج) با انقلاب اسلامی و وقوع جنگ تحمیلی، بسیاری از واژه های مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت و مبارزه و مقاومت وارد زبان داستان این دوره شد. (د) گرایش به خیال بندی، شعر برخی شاعران دوره انقلاب اسلامی را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.	۱
۹	کدام یک از موارد ستون «ب» به جملات ستون «الف» مربوط است؟ (یک مورد در ستون «ب» اضافی است)	۰/۷۵
	گروه الف	گروه ب
	(۱) در شعر ادبیات معاصر، انتخاب وزن، متناسب با لحن گفتار و زبان شعر است. (۲) گونه های نثر فنی و در نثر ادبیات دوره معاصر جایگاهی ندارد. (۳) در نثر دوره انقلاب اسلامی، زبان داستان ها به ویژه در زمان جنگ بیشتر است.	مصنوع بینابین عامیانه طبیعی
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۶	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات	نمره
	موسیقی شعر: (۶ نمره)	
۱۰	کدام یک از ابیات زیر، دو برش آوایی ندارد؟ (با دو وزن خوانده نمی شود؟) الف) از کرده خویشتن پشیمانم ب) درد عشقی کشیده ام که می پرس ج) جز توبه ره دگر نمی دانم د) زهر هجری چشیده ام که می پرس	۰/۲۵
۱۱	برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان - همسان دو لختی - همسان تک لختی) الف) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند / دیوار زندگی را زین گونه یادگاران ب) در غم ما روزها بی گاه شد / روزها با سوزها همراه شد ج) ماه فروماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد	۰/۷۵
۱۲	در بیت «پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند»: الف) شاعر در هجای هفتم مصراع اول بیت، از کدام اختیار «زبانی» استفاده کرده است؟ ب) وزن این بیت چیست؟	۱
۱۳	در کدام بیت اختیار «وزنی» به کار رفته است؟ الف) به صد جان اززد آن رغبت که جانان ب) سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه ج) همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر د) نخواهم گوید و خواهد به صد جان ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل ها	۰/۵
۱۴	نام بحر کدام یک از ابیات زیر «رجز مربع سالم» است؟ الف) دریای هستی دم به دم ب) ای خوش منادی های تو، در باغ شادی های تو ج) در چرخ و تاب و پیچ و خم د) بر جای نان شادی خورد، جانی که شد مهمان تو	۰/۵
۱۵	در شعر زیر، وزن مصراع مشخص شده را بنویسید. «می تراود مهتاب / می درخشد شب تاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند.»	۰/۵
۱۶	با توجه به بیت «می کوش به هر ورق که خوانی / کان دانش را تمام دانی» به پرسش ها پاسخ دهید. الف) بیت را تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید. ج) کدام اختیار وزنی در بیت به کار رفته است؟ د) وزن بیت چیست؟	۲/۵
	زیبایی شناسی: (۶ نمره)	
۱۷	در هر یک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).	۱/۲۵
	گروه الف	گروه ب
	۱) گر چه گاهی شهابی / مشق های شب آسمان را / زود خط می زد و محو می شد / باز در آن هوای مه آلود / پاک کن هایی از ابر تیره / خط خورشید را پاک می کرد ۲) گوش ترخمی کو کز ما نظر نبوشد / دست غریق یعنی فریاد بی صداییم ۳) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است ۴) سیبهد پرستنده را گفت گرم / سخن های شیرین به آوای نرم ۵) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی»	متناقض نما تضمین حس آمیزی مراعات نظیر اغراق اسلوب معادله
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۶	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سوالات	نمره
۱۸	در بیت زیر، یک «لف» و یک «نشر» مربوط به آن را بنویسید. «روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زَر می زند»	۰/۵
۱۹	بیت زیر، به چه موضوعی «تلمیح» دارد؟ «یارب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل»	۰/۵
۲۰	با توجه به شعر و نثر زیر، تفاوت آرایه های «تضاد» و «متناقض نما» را بنویسید. الف) عصر جدید/ عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست. ب) زمین را از آسمان نثار است و آسمان را از زمین غبار.	۰/۵
۲۱	با توجه به بیت «گر هزار است بلبل این باغ / همه را نغمه و ترانه یکی است» به پرسش‌ها پاسخ دهید: الف) در کدام واژه، آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ ب) معانی مختلف این واژه را بنویسید. ج) این واژه، با کدام یک از واژه های بیت، تناسب دارد؟ (یک مورد)	۱
۲۲	برای هر یک از ابیات زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) به سرو گفت کسی میوه ای نمی آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دستند (لف و نشر - حسن تعلیل) ب) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند / پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید (اسلوب معادله - تضمین) ج) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ / ز شادی بر سر آب آمدی سنگ (حسن آمیزی - اغراق) د) عهد کردی که کُشی فرصت خود را روزی / فرصت ار یافتی، آن عهد فراموش نکن (متناقض نما - ایهام)	۱
۲۳	با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر، آرایه «اسلوب معادله» به کار رفته است. «سعدی از سرزنش خلق نترسد، هیبهات / غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را»	۰/۵
۲۴	در شعر زیر: «رود می نالد / جغد می خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می تراود ز لبم قصه سرد / دلم افسرده در این تنگ غروب» الف) آرایه قسمت مشخص شده چه نام دارد؟ ب) چگونه به وجود این آرایه، پی برده‌اید؟	۰/۷۵
هـ)	نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)	
۲۵	به پرسش‌های مربوط به سروده زیر از «نیما یوشیج» پاسخ دهید. «در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت تشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / می کند داستانی غم‌آور...» الف) قالب این شعر چیست؟ ب) دو ویژگی این شعر را بنویسید.	۰/۷۵
۲۶	بیت زیر از «عارف قزوینی» بیانگر چه مضمونی از شعر این شاعر دوره بازگشت و بیداری است؟ «از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»	۰/۵
	ادامه سوالات در صفحه چهارم	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۶	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۷	شعر انتقادی «ای قلم» که با بیت زیر آغاز می‌شود، سروده کدام یک از شاعران زیر است؟ « غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم » الف) سیداشرف الدین گیلانی ب) فرخی یزدی ج) ادیب الممالک فراهانی د) ایرج میرزا	۰/۲۵
۲۸	سه مورد از درون‌مایه‌های «نثر» دوره بیداری را بنویسید.	۰/۷۵
۲۹	متن زیر از «سیدمحمدعلی جمال زاده» است، دو مورد از ویژگی‌های آن را بنویسید. گفت: «خوب دستگیرم شد. خاطر جمع باشید که از عهده برخواهم آمد» چندین بار درسش را تکرار کردم تا از بر شد، بعد برای تبدیل لباس و آراستن سر و وضع او را به اتاق دیگر فرستادم. »	۰/۵
۳۰	با توجه به شعر زیر که سروده «مهدی اخوان ثالث» است، به پرسش‌ها پاسخ دهید: «سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر برنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است» الف) دو ویژگی شعر «اخوان» را بنویسید. ب) یک اثر از این شاعر نام ببرید.	۰/۷۵
۳۱	در ابیات زیر، دو آرایه مشترک بیابید. ۱) « بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است » ۲) چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه دور از تو مرا چهره زردی است »	۰/۵
۲۰	فرجامتان نیک باد	

مرکز مشاوره تحصیلی
علیرضا افشار

راه‌های ارتباطی مرکز مشاوره

تلگرام

اینستاگرام

وبسایت

AlirezaAfsharOfficial

AlirezaAfsharOriginal

www.AlirezaAfshar.org

رزور مشاوره خصوصی علیرضا افشار

برای رزور مشاوره خصوصی تک جلسه و ماهانه
به شماره ۰۹۳۵۸۹۶۰۵۰۳ در واتساپ پیام دهید

Afshar.xyz

آدرس تمام رسانه ها :

